

МИНТА, ИНИШЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№, 17.

ЛЪНІ, 26. АПРИЛІЕ

1848.

Ъ N I Ъ N E A.

Не ла ноі черклезъ о прокіамадіе типърітъ, деспре кареа аззіръм пѣмаі а-тѣта, къ ачешаш ар фі ешіт дін кондеіва зні професор де дрептърі ші къ ар фі резултатъ зпор конферинде цінвте дн Сівіис дитре ромъні къ сасі. Ноі о тра-дѣчет ачі, свѣзъндѣо ла чеа маі серіосъ жѣдекатъ а ачелор чітіторі, каріі аѣ кѣпо-щінделе ші щінделе прегътіторе спре а пѣтѣ діжѣдека зп асеменеа манифест. Іатъ'л:

Ферічіре ші вінекъзвѣнтаре знівней попорълор Ъгаріеі!

Свѣт пѣтернікъл скіптръ ал дшпѣра-тѣлѣ Австріеі, ка реѣе констітѣціонал ал Ъгаріеі ші ал Трансільваніеі съ зніаскъ легъмінтеа етерней пѣчі ші а харітѣдіі фрѣдеціі не челе патрѣ попоръ, адікъ не попоръл славонілор, не попоръл маціарі-лор, не попоръл ѣрманілор ші не по-поръл ромънілор.

Пріма кондіціоне ші прічпалъл скоп ал знівній есте лівѣра десволтаре націо-налъ а фіекърві дін пѣмітеле патрѣ по-поръ, пентрѣкъ сінгѣр не калеа лівѣреі ші нічі де о парте рецівтеі десволтѣрі а пропріеі націоналітѣді ва пѣтеа рѣзѣрі

адѣвѣрата ферічіре а фіекърві попор. — Дрептърі ші лівѣртѣді егале фѣръ чеа маі пѣціоъ преферіндѣ а зніі попор па-інтеа алтѣіа, сънт сігѣреле міжлоче ко-рѣсѣзѣтеторе спре недеслегавіла консоли-даре а аліандеі де попоръ, ал къреі фѣн-дамент ші тѣріе заче не ачешаш консті-тѣціоне а ѣреі ші не леці а ле ѣреі дн-трѣ тот егале.

О діетѣ котѣлъ (овщѣаскъ) съ се-цінъ дн тот анъл, не фіекаре ап дн між-локъл алтеі пацівні, дн кът адънанца тѣ-тѣрор репрезѣнтанцілор знівній тот ла ал патрѣлеа ап се фаче дн пѣтѣнтѣл аче-леіаш пацівні, пентрѣ каре тоці депѣта-ціі челор патрѣ пацівні тревѣе съ айѣв депліоъ кѣпощіндѣ а лімѣеі ачелеіа дн а къреі ѣарѣ се ва фі діоънд діета ѣенералъ, къчі тоте къвѣотѣріле ші десѣтеріле діе-теі дн ѣара славонілор вор кърѣе пѣмаі дн лімѣа славонъ, дн ѣара маціарілор пѣ-маі дн чеа маціаръ, дн ѣара ѣрманілор пѣмаі дн чеа ѣрманъ, дн ѣара ромъні-лор пѣмаі дн лімѣа ромънъ, іар проіек-теле де леѣе стілісате деодатъ дн тоте патрѣ лімѣеле се вор съзѣне реѣелѣі спре санѣціонаре.

Тот омъл, прівіт дн а са демітате ка фііндѣ раціоналъ, аре дрептъл дшпѣскѣт пѣдпѣстрѣнавіл аші десволта факѣлтѣціле

ші птериле сале дп либертате педертм-
рїтѣ шї а ле аплека дп вїадѣ кѣ обсер-
вареа леції морале целерале. — Ачеста
сѣ фїе devїса а тóтѣ лѣрѣреа, ачеста сѣ
фїе чел маї палт прїочїнії ал лецісладї-
внїї шї дп фїекаре салѣ de діетѣ сѣ стеа
скрїс кѣ літере марї de азр пе о тавлѣ
сепаратѣ, пентрѣка репрезентадїї попор-
рѣлвї сѣл айѣ пѣрѣреа дїп пайнта окїлор.

Дп конформїтате кѣ ачест прїнчїпїї
маї палт модѣл аледерїї центрѣ корпѣл
ледївїтїв дпкѣ сѣ фїе дптокмїт ашеа, ка
тодї вѣрѣадїї попорѣлвї дела шї кѣ ал
21 леа ап ал вїедеї сѣ фїе четѣденї але-
гѣторї, карїї фѣрѣ дїферїнда стѣрїї шї а
редеції дѣпѣт зп пѣтѣр детермінат де ка-
пїте сѣ се дппарѣдѣ дп кантóне де але-
гѣторї; дїп фїекаре сѣ се депѣтїаскѣ ка
алегѣторїв зп вѣрѣват децент каре се вѣ-
кѣрѣ де дпкредереа целералѣ а попорѣ-
лвї. Ачещї алегѣторї — сѣ зїчет кѣ
тодїї зече — адїкѣ дїп челе зече кан-
тóне де алегѣторї дпвечїпате, аѣ сѣ дп-
трепрїндѣ аледереа депѣтатѣлвї ла діета
маї деанрóне фїїтóре. Прїп вртаре пѣ кла-
селе сепарате, пѣ четѣдїле сав алте кор-
порѣдїї вор фї репрезентате ла діетѣ прїп
депѣтадїї лор кѣтм ера пѣлѣ ачї шї дпкѣ
есте маї дп тóте статѣрїле констїтѣдїо-
пале дѣпѣт зп сїстем де аледере фóрте
грешїт шї педрепт, чї аледереа кѣтм се
арѣтѣ маї сѣс, треѣве сѣ пѣрчeadѣ пе-
мїжлочїт дела дптрегѣл попор дѣпѣт кан-
пїте, пентрѣкѣ пѣтмаї дела ачест дїп вртѣ
метод де аледере се пóте ацѣпта адеѣв-
рата ферїчїре а попорѣлвї престе тот шї
а фїекѣрѣлвї дп парте. Спре а пѣтѣ фї зп
четѣдѣан депѣтат ал попорѣлвї се чере
пїмїк маї мѣлт, декѣт ка сѣ фїе треѣт

де 25 ані шї сѣ айѣлѣ калїтѣдїле спїрїтвале
треѣвїпчóсе.

Фїекаре попор сѣшї айѣлѣ їнстїтѣтеле
сале падїонале, гѣбернїл сѣѣ пропрїї
провїочїал. Іар чел маї палт гѣбернїї
централ ал зпївнїї, каре ва ста де латѣреа
ределѣ шї ва фї респозеторїв дѣреї, сѣ
фїе компѣс дїп пѣтѣр егал де мѣдѣларї
алешї дїп тóте патрѣ падївнїле. Постѣл
пресїдїнтелвї сѣ фїе кѣпрїнсѣ дп детер-
мінате рѣстїмѣрї дїп вѣрѣадї де стат пе
рѣнд алешї дїп тóте патрѣ падївнїле, пентрѣ
ка пїчї чел маї зшор преѣс де пѣр-
тїпїре сѣ пѣ се пóтѣ еска. Кѣмїнекѣчѣ-
неа дїпломатїкѣ дптре реѣе, кѣтм шї дп-
тре гѣбернїл сѣспрет централ дїп зпївне
шї дптре ачеле патрѣ падївнї варїї ва
кѣрѣе тотдеавна дп лїмба пропрїї фїе-
кѣрѣлвї попор. — Нѣтмаї пе ашеа пїластрїї
фóндamentalї ашезатѣ пóте ста о зпї-
вне дп адеѣвѣр таре шї ферїчїтóре. —
Конфедерадїа де попорѣлвї лїпсїтѣ де аче-
сте кондїдївнї пóртѣ семїнда десфїїндѣрїї
дп сїпѣл пропрїї, каре кѣ атѣт маї вѣр-
тос ар треѣвї сѣ вртезе, кѣ кѣт дп тїм-
пѣл маї поѣ прїнчїпїлвї дрепѣтѣдїї
шї ал оменїтѣдїї ажѣнс ла сѣспремї-
тате пѣ сѣфере пїчї зп прївїлеціїв
дптре компатрїодї, атѣт маї пѣдїп
дптре попорѣлвї зпїте.

Дпдешерт опѣнеці, кѣ попорѣл ро-
шѣп дпкѣ п'ар фї кѣлїват, дпкѣ пѣ та-
тор де ажѣнс, сав пѣтѣрѣл сѣфлетелор
сале дпкѣ маї пѣпсепмѣторїв, декѣт сѣ
пóтѣ лѣа парте ла о констїтѣдївне лїберѣ
їndependїnte. Ачестѣ опїнївне есте фалсѣ.
Нѣтмаї ромѣнїї поцѣрїї трансїлванї дпкѣ
пѣтѣрѣлвї дптре сїне шї пѣлѣ авѣтма мѣлді
вѣрѣадї фóрте лѣтїпадї шї респектадї.

дѣтѣлиш контразичерѣ мѣлте, шѣ grandiosa революціоне дѣн Европа дѣкѣ нѣ о пѣтем прѣвѣ ка дѣкѣетѣ. Прѣн зрѣмаре нѣнѣ кѣнд попорѣме вор реінтра не калеа регѣлатѣ а вѣдѣеѣ морале, се маѣ пѣте вѣрса дѣкѣ сѣнѣе фѣрте мѣлт. — Tendința чеа маѣ апрѣатѣ а тѣтѣрор сілінѣелор есте деспѣрѣдѣреа елемѣтелор стрѣине шѣ зпѣреа дѣтр'о вѣадѣ попларѣ зпѣформѣ; ачѣста е кѣрсѣл фѣреск ал десволѣтрѣі фѣекѣрѣі попор дѣдатѣ че ел ажѣнсе ашѣ кѣнѣоѣе demnitatea моралѣ а зпѣі попор лѣвер, адѣкѣ дѣдатѣ че се дешѣнтѣ дѣ ел адеврѣатѣл сімѣ націонал. Тот че стѣ дѣ контра ачѣствѣ рѣі рѣпѣде, devine сѣтѣрмат. Пѣнтрѣ ачѣаѣта дѣделѣнѣнѣа демѣндѣ, а мѣжлѣчѣ дѣшпѣчѣреа шѣ стрѣнса зпѣре а челор патрѣ націѣнѣі а ле пѣстрѣ кѣтрѣ олалтѣ дѣзпѣ нрѣнѣчѣніеле сѣс аіептѣте, пѣнѣ се маѣ пѣте не кале пѣчѣтѣ, пѣнтрѣ ка прѣн ачѣаѣста сѣ апѣрѣм вѣнекѣзѣлтѣтеле пѣстрѣ цѣрѣі де сѣтѣрѣтѣореа фѣрѣі а ачѣелѣі нѣвор вѣфорос амерѣнѣцѣторѣі кѣ пѣрѣчѣне дѣн орѣзонѣл полѣтік ал Европа асѣпра канѣтелор пѣстрѣ.

Авторѣл.

О вѣсѣрѣадѣінеа пѣстрѣ. Idei преа дрепте, omenose, mivnate! планѣл дѣтрѣг дешѣнѣзѣрат ачѣ есте сѣзлѣмѣл идеал ал фѣрѣчѣрѣі пѣтѣнѣдѣі дѣ ачѣсте дѣбѣ патрѣі, не каре сѣрѣтеа шѣ прове dinda, voi а ле сѣтѣна шѣ дѣврѣчѣі кѣ атѣтеа попорѣ. Оаре дѣсѣ ачѣст идеал есте ел пракѣікавіл дѣ тѣте пѣнтѣрѣіле черѣте де ел? Din парѣтѣне кредѣм вѣртос, кѣ дѣ Ungaria шѣ Transilvania се пот реалѣса тѣте идеіле полѣтѣче кѣте ле vedem дѣтрѣпѣте, пракѣісѣте, дѣвіате дѣ етѣтеле демократѣче а ле Nordamericeй; дѣсѣ нѣчѣ маѣ мѣлт, чѣі нѣмаѣ атѣта. Пѣнтрѣ ачѣеа шѣ шѣлѣм не орѣ чѣне а стѣдіе фѣрте віне інстѣтѣдѣіле nordamerikane, дакѣ воіеѣе ашѣ да жѣдекаѣта са дѣ прѣвінда зпѣі план дѣзпѣ каре ар фѣі а се асігѣра націѣналѣтѣдѣіле. Даѣкѣ вреѣ націѣналѣтѣте денѣтѣкѣ пѣстрѣатѣ шѣ консерватѣ дѣтрѣн стат локѣт де атѣт аместек ал попорѣлор, цѣо асігѣрѣ нѣмаѣ інстѣтѣдѣіле nordamerikane, афарѣ де ачѣа греѣосѣ че маѣ стѣ дѣ кѣтеѣа стѣте кѣ склавѣ, Даѣкѣ дѣсѣ вреѣ валѣореа зпѣі націѣналѣтѣдѣі полѣтѣче, атѣнѣі се чере неапѣрат сѣ цѣіі каре шѣ кѣт пѣтѣнт поѣі вѣтеза не нѣтеле націѣнѣі респѣкѣтѣе, пѣнтрѣкѣ націѣналѣтѣтеа нѣ пѣте ста дѣ аер, чѣі не зп нѣтѣнт

zndeva. О грезѣте нѣ се маѣ аратѣ дѣ зісѣл план: дакѣ гѣвернѣл кѣ патрѣ лімѣе саѣ чел кѣ о лімѣз ар фѣі шѣ маѣ | сімплѣ шѣ маѣ еѣтѣн. Ачѣла каре ар дешѣлега дѣтрѣвѣареа дѣн зрѣтѣ, ар фѣі дѣшпѣкѣторѣіла зпѣі mare нѣшѣр de opinii-znѣі шѣ ар кѣцѣіга зп merit дѣсѣтѣнат пѣнтрѣ patria шѣ маѣ вѣртос пѣнтрѣ націѣнеа пѣстрѣ.

Рѣсѣлтѣтѣл конферѣнѣелор комѣнѣітѣдѣі ромѣнѣлор дѣн Арад.

Спре а кѣвоаѣе кѣм вѣте шѣ пѣлсѣл ромѣнѣлор зпѣгрѣнѣі, дѣшпѣртѣшѣм ачѣст черкѣларѣі трѣміс дѣла Арад кѣтрѣ алте маѣ мѣлте комѣнѣітѣдѣі. — Nr. 81. Опорѣтѣ комѣнѣітѣте, іѣвѣді фѣрадѣі ромѣнѣі! Дѣпаіте не сѣнт леѣіле діетеі зпѣгрѣщѣі нѣмаѣ дѣкѣт дѣкѣете. Кѣ дѣлче тѣлѣгѣіере чѣтѣм дѣтрѣнселе тѣрѣдѣіл пашѣі ал зіелор де реформѣ. Лѣверѣ не есте patria, лѣверѣі сѣнт четѣдѣенѣі дѣтрѣнса. Ромѣнѣл а фост дѣ деарѣне чел маѣ апѣсат, кѣчѣі а фост апѣсат шѣі де дѣшѣі сѣі фѣрадѣі, де сѣрѣві; шѣі ачѣаѣста нѣ дѣзпѣ чеѣа дрепт, верѣі леѣе, чѣі кѣар нѣмаѣ дѣн тікѣлос авѣз кѣ пачѣніка, вѣлѣнда шѣ дѣделѣнѣгрѣвѣдѣтѣоареа лѣі фѣре. Дѣчѣі, лѣзѣдѣ domnѣлѣі, а трѣкѣт тімпѣл despoticѣлѣі, сѣрѣвл есте реѣппѣіс дѣнтрѣ марѣіелѣ дрептѣдѣіі шѣі але кѣвііоѣеі, шѣі фѣрѣчѣітѣтеа ромѣнѣлѣі, ка а верѣі кѣрѣі четѣдѣеан, есте фѣндѣтѣ дѣ леѣе. Дѣсѣ, іѣвѣді фѣрадѣі ромѣнѣі, сѣ нѣ не дѣшѣелѣт а кредѣе, кѣткѣ поі тѣте ам кѣцѣігат, шѣі амѣ не маѣ авѣнд ліпсѣ де чеѣа, пѣтем шѣдѣ кѣ шѣніле дѣ сѣн, фѣрѣ тѣтѣ дѣгрѣіжѣреа. Німік арѣ фѣі пѣнтрѣ поі маѣ вѣчѣігѣторѣі, ка астѣелѣз де кредѣнѣдѣ; нѣчѣі зпѣа дѣнтрѣ націѣле ачѣстѣіі патрѣі арѣ маѣ mare дѣторѣнѣдѣ ашѣ дешѣіде окѣі віне шѣі а vergia кѣ віртѣте ка ромѣнѣл; кѣчѣі дѣре-

ріле ромънлъі де ші маї тоате аѣ меди-
чинъ дѣ леѣі, тотъші о парте mare din-
тръиселе, маї алес челе дела сѣрві про-
веніторѣ нічі декът сѣлт дѣкъ вѣндекате.
Параграфъ 8 ал арт. 20 зіче кіар, кѣткъ
дѣдрептареа тревілор поастре весерічѣщї
ші школастїчѣщї ні се асекъреазъ, — дѣчі
редъкѣндѣсе маї тоате дѣрерїле поастре
спре ачесте требе, ам пѣтѣ фі тѣлгѣщї
ші алїніѣі, дакъ пѣ ам щї преа вїне, кѣ
ші пѣлъ ачі а фост ачел дрепт ал постръ,
каре дѣсъ devenїнд маї тот дѣ тѣвїле
фраділор сѣрві, пѣмаїспре сѣдѣрене, дѣ-
жосарене шї окаръне пѣ а шервїт. Че е
дрепт, дѣ параграфъ маї сѣс еспѣс ал леѣї
се зіче кіар, кѣткъ міністерїл ва авѣ а
конкѣта кѣт маї кѣрѣнд конгрес наѣїо-
паре, ла каре вор лѣа парте 100 де вѣр-
ваѣї де релеѣеа пѣстръ, а кѣрор аледѣре
се ва фаче прїо попор кѣ прївїонъ спре
дѣпопоръчїѣнеа де кіліне лїмѣе. Пѣнтрѣ
ної маї тѣлт пѣ сѣ а пѣтѣт фаче, шї ко-
тѣнїтатеа пѣстръ а вотат астѣзі фервїнте
тѣлѣтїре фаїмосѣлї вѣрват Ödön Beöthy
депѣтатѣлї дїн Біхар, кареле а проектат
ачѣаста дрептате ла тавла діетеї де жос,
— спре че шї пе Двѣстръ вѣ дѣдепѣтѣм.
Шї кѣ тѣте ачестеа ної дѣкъ нічі пе де-
парте сѣлтем де ажѣнс асекъраѣї; кѣчі
фїнд кѣпетенїїле поастре весерічѣщї шї
школастїчѣщї маї тоате сѣрѣе, шї авѣнд
ачелеа маї тѣлт дѣкѣрѣере атѣт спре
редѣпѣрѣїреа, кѣт шї спре аледѣреа де-
пѣтаділор пѣнтрѣ конгресѣне, че есте маї
фїреск ка ачѣеа, кѣ пе ної еаръші пе вор
репресѣнта шї прїо зрѣаре прѣтѣгїнде а-
пѣса — сѣрві! — Дїн ачесте аша дѣрѣ
се vede, кѣ леѣеа тоате пѣ а дат, дѣсъ
пѣмаї сѣб кондіѣїе, дакъ адекъ vom авѣ
ної де ажѣнс зел шї вїртѣте, мїнте шї кѣ-

раж — а пе фолосї де дѣнса, дѣпѣт кѣт
адѣче кѣ сїне фїреа сѣнѣелѣї дїн вїне
ші дѣпѣт кѣт пе шоптеѣе дѣнѣрѣл ро-
тѣн. Ачестеа кѣѣетѣндѣле шї рекѣѣетѣн-
дѣле конѣнїтатеа ромънеаскѣ де аїче, а
афлат де не'кѣжзратѣ лїосъ шї а шї де-
термінат, ка дѣ кодѣдеѣѣере кѣ конѣ-
нїгѣдїле ромънещї маї де фрѣнте, сѣ трї-
мїтѣ о депѣтаѣїе кѣт маї пѣтерѣоасъ кѣ-
трѣ дѣалтѣл міністерїѣ, кареа адѣнѣндѣсе
дїн тѣте пѣрѣдїле пе $\frac{3}{15}$. Маїс а. к. дѣ
Пѣст ла олатѣ шї алегѣндѣші ораторїѣ
ші конѣкѣторїѣ, се ва репресѣнта дѣалт-
тѣлї міністерїѣ зѣгѣреск, кѣрѣї арѣтѣнд
чѣе маї фервїнте тѣлѣтїре дѣ пѣтеле
дѣнтрѣѣї ромънїмї дїн Öngaria — пѣнтрѣ
вїнефѣкѣтѣреа дѣкѣрѣере, че а авѣт ачѣ-
ла спре ферїчїтѣреле леѣї нѣѣ, сѣї сѣѣ-
щѣарѣтѣ кѣ тѣтѣ змїлїндеа шї сѣѣпѣнеа
зрѣтѣтѣреле рѣгѣрї:

1) Ка сѣ аїѣв дѣнѣрѣе дѣалтѣл мї-
ністерїѣ а се дѣвїнѣе деспре адеѣзратѣл
пѣтѣр ал ромънїлор де релеѣеа г. п. т.
дїн їсѣѣре секъре, шї апої пропорѣїонат
ачѣлѣїа а детермінѣ пѣтѣрѣл депѣтаділор
ромънї пѣнтрѣ конгресѣл венїторїѣ; кѣчі
дѣкът kredem ної, пѣтѣрѣл ромънїлор есте
маї де дѣѣ орї ка ал сѣрвілор.

2) Ка де оарѣ че наѣїа ромънѣ арѣ
вѣрваѣї харпїчі ромънї дѣ ажѣнс, шї пѣ-
маї дѣ ачѣїїа нѣте авѣ дѣкредѣре, сѣ се
дѣнѣре міністерїл а фаче кѣвїнѣоасѣ дї-
спѣнерї, ка сѣ пѣ се алегѣт прїо дѣкѣрѣ-
ѣереа кѣпетенїїлор сѣрѣщї, сѣрві сѣѣ
грѣчї де репресѣнтанѣї ромънїлор: тот
ачѣаста дѣдеѣегѣндѣсе шї деспре марѣї-
пеле мїлітаре.

3) Спре а пѣтѣ депѣтаѣїї ромънї ла
конгрес фѣрѣ темѣре шї рѣдїнѣре амї
декларѣ сїмѣѣѣнтеле шї амї апѣра дрѣ-

първеле паціей, акъма, кънд дн пърдїле Сїрїнїлвї ферве дѣхлї ілірїстлвї, кѣ каре ромънл нїчї кънд а сїмпатїкат, — съ се дндъре дпалтл мїністерїв а днзїче конгресл пострѣ дн Арад, верї Тїмїшоара, фїнд ачесте локрї шї аша центрл націоналітѣдімор де релецеа г. п. в. —

Ачесте шї доарѣ днкъ алте роуѣрї вор авѣ а се компъне прїп адвнадї дїп тóте пърдїле ромънї дн Пест, че фъкъндъсе шї дн модл чел маї кзвїнчос свѣщерпндъсе, пайнте пълъ а се днпрѣщїа домнї ромънї, вор вїневої а се адвнл днкъ — дѣпъ ліпсѣ шї пвгїндѣ ла оламтѣ шї а се консфѣтвї шї кодїцелече деспре тóте челе де лѣкрат дн конгресл венїторїв, саѣ дóрѣ шї дн діета венїторѣ; ка аша спре тóтѣ дптъмплареа днпревнѣ фѣптвїнд, съ пвтем къндва скъпа дн ватжокрїторїл дптъперек, днтрѣ кареле де веакрї днкóче арѣнкадї зѣкзрѣм шї зѣчет.

Компнїтатеа поастрѣ дшї днкапѣтѣ скрїсóреа кѣ ачеа днщїндаре, кѣ дн партеа са се вор афла дн Пест пе маї свз зїсл термін негрешїт чел пвдїн врео зече вървадї, ромънї зелошї шї възвдї. Дечї лвадї шї Двоастрѣ мерїтл лѣкрлвї ачествїа ла інімѣ, кѣ серїосїтате, шї мерцедї шї трїмітедї кѣ кѣт маї мѣлдї, маї зелошї дн мїжлокл Двострѣ пе зїса зї ла Пест, — тнде тот днсл, кѣт ва ажвоце, де лок се ва арѣта ла D. адвокат Еманїл Гождѣ, предъндвшї адреса аколо, ка аша съ пе щїм афла маї вшор. Дакъ тотѣшї каре-ва компнїтате маї днсетпнатѣ — пе лѣпгѣ тóтѣ дорїреа са, нїчї декѣт аре фї дн старе а трїміте астѣдатѣ пе зїсл термін мѣкар вн депвтат, — че фоарте рѣѣ неаре пѣрѣ, — ачееа факъ вїне а пе дн-

щїнда деспре ачеаста кзрѣнд дѣ ажвнѣ, адресъндъсе кѣтрѣ свс лѣвдатл D. адвокат Гождѣ дн Пест, шї днпвтернїчїндъсе пе пої, ка съ пвтем пѣшї шї дн пвтеле дѣхасей.

Сѣ пе рѣдїкѣм, ізвїдї фрагї ромънї, съ мерцет съ пе вадѣ лѣмеа шї дпалтл мїністерїв, кѣ шї пої вїем, кѣ шї пої неам децентат дн летардїккл комп, дн кареле нѣ а фост арѣкат деспотїстл веакрїмор, — съ пе вадѣ шї съ креадѣ, кѣ ромънл пѣмаї атѣнчї е адеврѣрат вїѣ кънд е лївер.

Дат дн адвнареа поастрѣ дн Арад, дн ²⁴/₁₂. Апр. 1848 дїнѣт. Аї Двоастрѣ фрагї:

Іоан Аркош м. п., В. Бавешїв,
прешедїнтеле компнїтѣдїї. в. нотарїл ком.

Стѣдїї астѣпра лїмбей ромънѣ.

(Брѣтаре.)

Пълъ ачї ворвїрѣм деспре артїкълл лїмбелор романѣ дн ценералѣ; съ ворвїм акѣм де пѣрерїле че аѣ стрѣнїї шї ромънї деспре артїкълл пострѣ, дн парте. Фїндкѣ чеї маї мѣлдї, карїї аѣ скрїсѣ деспре лїмбеле романѣ, аѣ тот о пѣрере кѣ аї пострї деспре артїкълл пострѣ, ачеастѣ пѣрере се ва есамїна тот одатѣ. Акѣм съ черчетѣм пѣререа репосатлвї Копїтар. Ачестѣ славїстѣ дѣвдѣатѣ декїарѣ артїкълл пострѣ де тракѣ, прїїмїт дѣла Албанезї, карїї ар фї ретѣшїда векїлор Трачї*). Дѣла еї орї дѣла пої л'аѣ прїї-

*) Wiener Jahrbücher der Literatur. B. 46. S. 59 bis 106.

mit appoi ши Българіі. Копітар есте челлѣ дінтъіѣ каре рекъпоаште, къ лимва поастръ есте маі векие декът челмелалте романе. Еллѣ пѣне дичепѣтѣл еі дн апѣл 219 дн. de Xc. Фъръ дндоіеаллѣ къѣѣтѣ ла конѣвлѣ L. Aemilius Paulus, кареле а къпрінсѣ аттѣнчі марцінеле Іліріеі; нѣ ам афлатѣ днсъ пікърі скрісѣ, съ фіе addѣѣ аттѣнчі Романіі колоніі дн Іліріа; кътръ ачѣаста штімѣ, къ domnia romanilor дн Іліріа пе аттѣнчі нѣ ера секъръ. Пе тімѣл днкаерѣлѣі романілор къ Персеѣ — ан. 170—168 — се ескасѣ а треіа лѣптѣ ілірікѣ къ Gentius. Ачѣаста знітѣ къ Персеѣ а рекъпрінсѣ ачѣа парте а Іліріеі, пе кареа Еміліѣ Павлѣ а фост свѣпвс'о романілор. Центіѣ рѣмасѣ дѣвінеѣ де преторѣл Анічіѣ, ши Іліріа днпърдїтѣ дн треі кантоане прїімі о формѣ репѣвлікѣнѣ ка Macedonia. Дакъ дар се пѣте ворѣі де дичепѣтѣл лимѣі романе дн трїзнгїл ілірікѣ, ачѣелла се пѣте пѣне пѣмаі дн апѣл 168, дела каре domnia romanѣ дн пърдїле ачѣесте мерѣе тот днтіпъндѣсе. Дар дакъ Копітар дѣдѣче дичепѣтѣл лимѣелор романе, че сѣнт аффарѣ де векиа Італіе, дела свѣжѣгата цѣрелор, аттѣнчі лимѣа італіанѣ де астьзі, дн къпрінсѣл векеі Галіі Чисалпине, ар фі къ шѣлтѣ маі векие. О парте а ачѣестеі Галіі, дела Sena Gallica пѣнѣ ла Rubico, къзѣсѣ де шѣлт дн тѣіпеле романілор, ши маі тѣрзіѣ дн апѣл 232 прїп стърѣнда трїзнпѣлѣі С. Flaminius с'а днпърдїтѣ ачѣстѣ пѣтѣнтѣ дн тре четѣдені романі. Аста а трасѣ дѣпѣ сіне Леага Воіенілор къ маі шѣлді алді попѣлї Галї дн контра романілор. Дн лѣпта че а ѣрматѣ, дн апѣл 225 с'а къпрінсѣ цїпѣтѣл воіенілор. Дн апѣл 222 Cl. Marcellus а къпрінсѣ Медиоланѣл (Mi-

lanѣл). Галіі се свѣпвсерѣ; дн Cremona ши Placentia се дѣсерѣ колоніі romane; поате тот аттѣнчі ши дн Мѣтіна. Дн апѣл 221 къзѣ тоатѣ Істріа свѣт Romanі, ши къ еа се депліні свѣжѣгата днтрѣѣі Галіеі Чисалпине, кареа се пѣмеште ши Italia de сѣс, Italia de тіазѣ поапте, еар ла romanі, дела Чѣсар днкоаче, с'а пѣмітѣ Gallia togata. Ачѣесте сѣнт тоате маі веки де епока, дн кареа пѣне Копітар ордїнеа лимѣеі романе-ресѣрїтене. Spania а прїїмітѣ romanі дн ал II. дѣеллѣ пѣнікѣ: Італїка, patria лѣі Траіанѣ, е днтемѣіатѣ ши колонізатѣ де Сціпїоне Африканѣл челлѣ mare. Сїсіліа, Sardinia, Корсіка, се колонїзѣазѣ дн тре I. ши II. дѣеллѣ пѣнік. Нѣ есте дар нічі зн къвѣнтѣ історїкѣ, де а зіче, къ лимѣа поастръ есте маі векие декът челмелалте романе. Дакъ есте съ пе днтемѣіѣтм пе асѣмене епоче, аттѣнчі къ къвѣнтѣ о пѣтем фаче, пѣмаі декънд цїпѣтѣрїле аѣ devenїтѣ провинчіі романе. Трачіа с'а фѣкѣт провинчіе романѣ свѣт Клавдіѣ, каре а днпърдїтѣ дела апѣл 41 пѣнѣ ла 54 d. Xc. Де аттѣнчі нѣ маі е дндоіеаллѣ, къ лимѣа романѣ с'а днпатріатѣ дн дреапта Дѣпѣреі, дн дрептѣл Даціеі веки. Історїче, пѣтеа пѣмі Копітар лимѣа поастрѣ маі векие, пѣнтрѣкъ еа стѣлсѣ дн сіпѣл Італіеі дела 100 d. Xc. с'а ісолатѣ маі тімпѣрїѣ декът свѣрорїле еі де Рома; еар еѣ о пѣтескѣ маі векие, пѣнтрѣкъ еа пе днфѣдїшѣазѣ векиѣл тіпѣ ал лимѣеі латїне маі віне декът свѣрорїле.

Че се цїне де днпрѣмѣтарѣа артїкѣлѣлѣі пострѣ дела трачі, аста есте о іпѣтесѣ, ла а къреіа рѣстѣрпаре се чере пѣмаі знѣ пікѣ де тіпѣте сѣпѣтѣсѣ. Нѣ воїѣ зіче пімікѣ дѣспре пѣррѣеа, кътѣѣ Алѣанезїі се трагѣ дн Трачі, о пѣррѣе рѣмасѣ

днкъ тот акколо знде о лъсць днвѣдатель Thunmann: пѣднѣ не пасъ аичи de semin-
dia Арпѣвѣлор Дар воѣ днтрева: знде
есте врео провѣ de лимба векіе тракъ, ка
съї кѣпоаштемѣ форма шї съ пѣтемѣ
днкеїа, къ артікълъ Албанезїлор de астъзі.
пвсѣ ла зрмъ, есте кїар ал Трачїлор?
Исторїче штїм, къ patria семїндіеї траче
есте трїзпгъл ілірїкѣ днтрегѣ. Dın сіпѣл
ачестеї семїндії шї dın амместекѣтѣре de
eđıntenї шї асіадї, ѣаѣ пѣскѣт еленїї. Децї,
дакъ воїмѣ а кѣвта форма челлеї маї веки
лімбе траче, аста се поате пѣмаї дн лим-
ва еленїкѣ; дпсѣ ачеаста ла зрмъ аре
термїнѣчїзнї спечїале, шї зп артікъл дн-
паїнте. Прекѣм дн термїнѣчїзнїле латїне,
ашшеа шї дн челле еленїче, пѣррера кѣм-
тѣпъ, пѣ рекѣпоаште артікълї. Копїтар
дн чїтатѣл томѣ ал апалелор літераре віе-
незе, ла фаца 83 зїче, къ dın патѣра лѣ-
врѣлѣї зрмезѣ, ка лимба днвїнгѣторїлор
съ се днпвїѣ челлор днвїншї. Дѣпъ а-
чест прїнчепѣ, се поате днтрева: кѣнд
аѣ фост трачїї орї албанезїї, днвїнгѣторїї
шї домпїторїї romanїлор dın Карпадї пѣ-
пъ дн тѣндїї Тесалїеї шї аї Македонїеї,
пѣпъ дн мареа неагръ шї мареа альѣ?
Кѣнд аѣ жѣкатѣ еї врео роль атѣт de
днсемпѣтоаре, ка съ ѣїе пѣтѣт префаче
форма пѣтелор ромѣне? Форма есте лѣ-
крѣл челлѣ маї греѣ de скїмватѣ днтр'о
лімбѣ, ка зпа че петрече тот капїталѣл
еї. Копїтар калкъ дн зрмеле лѣї Thun-
mann Ачеста дѣпъ кѣтѣ а пѣтѣт черчета
шї кѣпоаште лимба ромѣнѣ, зїче, къ
токмаї (?) жѣмѣтате е латїнѣ, — дндел-
децетѣ лимба machedo-ромѣнѣ; еар чеа-

лалтѣ жѣмѣтате се днпарте дн 8 пѣрдї,
астфелѣ: 3 оптїмї сѣнт грече, 2 готїче,
славенїче шї тѣрчїче, алте 3 оптїмї сѣнт
dınтр'о лимбѣ че аре тѣлтѣ ассетѣпаре
кѣ албанеза. Dın ачеастѣ dın зрмѣ парте
адекѣ dın челле треї оптїмї dın зрмѣ, зї-
че къ ачелле че аѣ dat о днсемпѣчїзнє
кѣ челле албанезе, сѣнт челле маї тѣлте
dın латїна; еар песте 70 ворѣ сѣнт пѣ-
маї ла ромѣнї шї албанезї *). Се vede
кїарѣ, dın кѣвїнтеле лѣї Тѣнманн, къ вор-
беле латїне дн лимба machedo-ромѣнѣ сѣнт
маї тѣлте de жѣмѣтате, шї къ пѣмаї че-
ва песте 70 ворѣ сѣнт дн machedo-ро-
мѣна ка ла албанезї. Еѣ маї de тѣлте
орї ам черчетат вокабларїѣл лѣї Тѣнманн
кѣ machedo-ромѣнї, шї ам аффлатѣ, къ о
парте днсемпѣтоаре dın ачелле кѣвїнте
пѣ сѣнт зсїтате ла machedo-ромѣнї; аффа-
рѣ de ачеаста, къ о тѣлїне de кѣвїнте
romane, дн локѣ de а се пѣне дн рецї-
стрѣл челлор machedo-ромѣне, сѣнт тре-
кѣте днтре челле албанезе. Дар съ зїчет,
къ сѣнт 70 кѣвїнте албанезе дн лимба
фрадїлор пострї dın дреапта Дѣпѣреї. Оа-
ре 70 кѣвїнте стрѣїне сѣнт дн старе, дн
пѣтере de а скїмѣа форма лимбеї днтре-
це? Кѣм de пѣї dedерѣ формѣ греакѣ,
маї кѣрѣнд ачелле 3 оптїмї грече?

(Ва зрма.)

НОЇЛ ТЕСТАМЕНТ тїпѣрїт ла Стїр-
па е депѣс ла Редакцїе, есемпларе пѣмаї
1 ф. 20 кр. арѣ.

---

*) Thunmann's Geschichte der osteuropäischen
Völker, S. 339.